

EESTI PUUETEGA INIMESTE KODA
ESTONIAN CHAMBER OF PEOPLE WITH DISABILITIES

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
info@agri.ee

Teie: nr 12-4.1/4562-4
Meie: 10.02.2025 nr 9

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee

Eesti Puuetega Inimeste Koja (EPIKoja) pöördumine avalikkusele suunatud teenuste ligipääsetavuse kohta

EPIKoda teevad murelikuks põhjendused ja suhtumine, mida Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ühistranspordi osakond edastas tuues välja, miks ei saa parandada kommertsliinide ligipääsetavust. Ühistranspordireformi eesmärk on optimeerida liikumist ühistranspordiga ja vähendada autostumist. Riigi sõnum seoses mootorsõidukimaksu kehtestamisega on EPIKojale olnud, et eesmärk on vähendada autostumist ja suunata inimesed rohkem ühistransporti kasutama. Kui selles osas täna muutuseid ette ei võeta, siis olukord ei parane säästlike transpordilahenduste kättesaadavuse osas ka tulevikus.

Kirjutasite, et liiniveo korraldamise alused on erinevad. ÜTS § 2 kohaselt on ühistransport avalikkusele suunatud teenus tasuline sõitjatevedu, mida teostatakse eelkõige liiniveo, juhuveo või taksoveo korras. Eesti.ee andmetel toimub üleriigiline ühistransport kommertsalustel, mis ühendab eelkõige tõmbekeskuseid. Liinivõrk kujuneb vastavalt vedajate esitatud taotlustele, mida menetleb regionaal- ja põllumajandusministeeriumi ühistranspordiosakond. Sellest järeldame, et ka kommertsveo puhul räägime avalikkusele suunatud teenusest, st kõikidel inimestel peab olema võimalus teenust kasutada. Võrdne kohtlemine puudega inimesele on see, kui inimene pääseb kasutama kommertsalustel teenindatud liinibussi ja maksab sõidu eest piletihinna. Võimalik, et busside soetamiseks on vajalik riiklik toetus, vähemalt osaliselt (sarnaselt nt PRIA toetutele). Avalikkusele suunatud teenust pakkuvatel ehitistel on täna kohustus jälgida ligipääsetavuse nõudeid, kuid teenusepakkujatele, kes osutavad

transporditeenust, taoliseid nõudeid ei ole. Leiame, et avaliku teenuse nõuded on vaja välja töötada ja kehtestada või tagada ligipääsetavus kõikidele teenustele muul moel.

Hansaliinide maakondadevahelistel liinivedudel on murekohaks nt see, et osadesse peatustesse Tartust Viljandi poole on võimalik madalapõhjalise bussiga minna, aga tagasisuunal madalapõhjalist veeremit ei pakuta. Kärdla lennujaama viib vaid kommertsbuss, madalapõhjalsed veeremid puuduvad. Leiame, et kasutajate vajadustega arvestamine ühistranspordi pakkumisel, nii avalikel- kui kommertsliinidel, on möödapääsmatu. Sama oluline on tagada transpordivõimaluste järjepidev kaasajastamine ja suurendamine. Täna avalike liinide väljumisajad ei võimalda osaleda tööelus teistega võrdsetel tingimustel, mis paneb puudega inimesed olukorda, kus on vajadus omada autot (juhul, kui see on võimalik), kuid mootorsõidukimaksust tulenevalt on ka need võimalused aina vähenemas.

Vedajaid saab mõjutada läbi hanketingimuste ja ühistranspordi kasutamine saab suurendada läbi ligipääsetavate lahenduste pakkumise. Ettepanek järk-järgult kommertsvedajate hanketingimustesse ligipääsetavuse lisanõuete lisamine teenib kogu ühiskonda. On mõistev, et lahenduste väljatöötamine, nt maakondlikel kommertsliinidel ligipääsetavuse tagamine saab toimuda aja jooksul, mitte koheselt ja kõikidel liinidel korraga. Hangete hindamine ligipääsetavuse ekspertide poolt või hangete dokumentide põhja loomine on protsessi loomulik osa, sest ligipääsetavuse parandamiseks tuleb lahendusi töötada välja koos kasutajatega, st koos puudega inimestega.

Täna on probleemiks ka ligipääsetava ühistransporditeenuse info. Ostes pileteid läbi tpilet.ee keskkonna, pole võimalik välja filtreerida, millised väljumised on madalapõhjalise bussiga (nt liinidel Tartu-Põlva jne), vaid inimene peab ise teadma, milliste ühistranspordikeskuste bussid on madalad. Näiteks MK ja Sebe ei ole madalad või pakub Lux Express madalapõhjalist veoteenust 5 tööpäeva ettetellimisel juhul, kui õnnestub madalapõhjaline buss liinile panna. Sellisel juhul on buss kasutatav ühele inimesele ning teised reisijad infot ei saa, sest info ei ole avalik. See süvendab väärarusaama, et soovida sõitjaid on vähe ja liikumispuudega inimesed bussireise ei soovi. Veelgi enam, kui Lux Express valib madalapõhjaliseks väljumiseks liini Tallinnast Võrusse, siis reaalsuses saaks ratastooliga sõita inimesi ka Tallinnast Tartusse või Põlvast Võrusse, kuid seda infot täna süsteemidest ei leia. Taoline infosulg takistab inimestel ligipääsetavaid lahendusi kasutamast. Bussipiletite operaatorid peaksid olema kohustatud tagama

EESTI PUUETEGA INIMESTE KODA
ESTONIAN CHAMBER OF PEOPLE WITH DISABILITIES

ajakohase info kõigis kanalites ja täiendama infot kohe, kui võimalus ligipääsetava bussiteenuse kohta avaneb.

EPiKoda ootab riigilt kaasavat ja tulevikule suunatud mõtlemist ning arutelusid, kuidas saaks edendada puuetega inimeste ja krooniliste haigete võimalusi ühiskonnaelus võrdväärselt osaleda. Lahendused, kuidas tagada ligipääsetavus maakonnavahelistel kommertsliinidel peavad aga sündima koostöös.

Lugupidamisega
(allkirjastatud digitaalselt)

Maarja Kraiss-Leosk
Eesti Puuetega Inimeste Koda
tegevjuht

Mari Puuram
Eesti Puuetega Inimeste Koja nõunik
mari.puuram@epikoda.ee
tel +372 5401 0437